

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

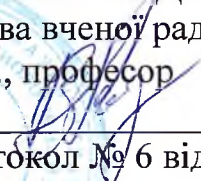
Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 203 «Садівництво та виноградарство»

Кваліфікація Бакалавр
зі садівництва та виноградарства

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ТДАТУ

Голова вченої ради,
д.т.н., професор

 В.М. Кюрчев
(протокол № 6 від 29.11.2016 р.)

Освітня програма вводиться
в дію з 01.09.2017 р.

Мелітополь, 2016 р.

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО проектною групою Таврійського державного агротехнологічного університету факультету Агротехнологій та екології у складі:

Алексєєва О. М. кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва Таврійського державного агротехнологічного університету

Розова Л. В. кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва Таврійського державного агротехнологічного університету

Нінова Г. В. кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва Таврійського державного агротехнологічного університету

Герасько Т. В. кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри хімії та біотехнологій Таврійського державного агротехнологічного університету;

Толстолік Л. М. кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри хімії та біотехнологій Таврійського державного агротехнологічного університету.

**1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 203 «САДІВНИЦТВО ТА
ВИНОГРАДАРСТВО»**

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет Факультет агротехнологій та екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригінала	Ступінь вищої освіти - бакалавр Кваліфікація - бакалавр із садівництва та виноградарства
Офіційна назва освітньої програми	Садівництво та виноградарство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	
Цикл/Рівень	НРК України – 6 рівень FQ ENEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність сертифікату про повну загальну середню освіту
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/pro-universytet/ofciini-dokumenty/licenzuvannja/
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі садівництва та виноградарства зі спеціальності 203 Садівництво та виноградарство: – розробляти нові та удосконалювати наявні екологічно безпечні технології вирощування плодових, овочевих рослин і винограду; – розробляти нові та удосконалювати наявні принципи формування високоякісного урожаю плодів, овочів і винограду; – використовувати засоби механізації та захисту рослин в технологічних процесах вирощування плодоовочевих рослин і винограду.	

3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство. Спеціальність – 203 садівництво та виноградарство.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Освітній фокус освітньої програми	Здобуття вищої освіти в галузі аграрні науки та продовольство зі спеціальності 203 садівництво та виноградарство Акцент на здатності здійснювати виробничо-організаційну управлінську та інноваційну діяльність, пов'язану з вирощуванням плодовоовочевої продукції та винограду, садівного матеріалу, проектуванням насаджень, навчально-методичну та науково-дослідну діяльність у проектних організаціях та навчальних закладах.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма реалізується за інтегрованими навчальними планами на повної загальноїсередньої освіти упродовж 4 років з обсягом 240 кредитів і має навчальні дисципліни у відповідних циклах, які забезпечують загальну і професійну підготовку для отримання знань та вмінь за даною спеціальністю.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна робота в галузі аграрні науки та продовольство зі спеціальності 203 садівництво та виноградарство на первинних посадах: • Агронома-плодовода; • Агронома-овочівника; • Агронома-консультанта; • Агронома бригади (відділення, сільськогосподарської ділянки); • Агротехніка; • Фахівця з плодовоовочівництва і виноградарства; • Фахівця із захисту плодових, овочевих рослин та винограду; • Фахівця тепличного господарства; • Спеціаліста з організації та ведення фермерського господарства; • Спеціаліста з бджільництва; • Наукового співробітника чи викладача у навчальному закладі
Подальше навчання	Навчання на наступному другому (магістерському) рівні вищої освіти

5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання. Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, практик, виконання курсових проектів і робіт, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, дистанційного самопідготовки на навчально-інформаційному порталі, консультації з викладачами.
Оцінювання	Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу) або письмовій формі. Підсумковий контроль знань у вигляді диференційного заліку або екзамену (проводиться у письмовій формі з подальшою усною співбесідою).
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі садівництва і виноградарства або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 6. Здатність розробляти та управляти проектами. 7. Навички здійснення безпечної діяльності. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9. Здатність працювати в команді. 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (селекції плодових, овочевих рослин і винограду, агрометеорології, ґрунтознавства, землеробства, механізації в садівництві і виноградарстві, фітопатології,

	ентомології, фітофармакології і т. інше). 2. Здатність практично використовувати навички з вирощування посадкового матеріалу плодових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів. 3. Уміння демонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з плодовими, овочевими рослинами і виноградом. 4. Уміння застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодових рослин і винограду для розв'язання виробничих технологічних задач, у т.ч. для їх зберігання і переробки. 5. Оцінювання, інтерпретація і синтез теоретичної інформації та практичних виробничих і дослідних даних в області садівництва та виноградарства. 6. Обчислювальні навички та навички обробки дослідних даних, пов'язаних із інформацією з плідництва, овочівництва і виноградарства. 7. Уміння науково-обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин, з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище. 8. Використання фактів і досвіду новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві. 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 10. Розуміння фундаментальних основ і використання практичних навичок вирощування плодовоовочевих культур і винограду культур
7 - Програмні результати навчання	
Знання та вміння	1. Обговорювати і пояснювати основи філософії, історії і культури України, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права. 2. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства. 3. Відтворювати знання української та іноземної мов, зокрема спеціальної термінології для проведення літературного пошуку. 4. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів математики, фізики і хімії в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі садівництва і виноградарства.

	5. Демонструвати знання і розуміння ботаніки, мікробіології, генетики, фізіології рослин та екології в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін. 6. Володіти статистичними методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві. 7. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності плодоовочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття. 8. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки (біології, агрометеорології, агрохімії, ґрунтознавства, землеробства, ентомології та фітопатології, механізації виробничих процесів, плодівництва, овочівництва, виноградарства та ін., з обов'язковим виконанням курсових робіт з плодівництва, овочівництва, виноградарства, інші за рішенням ВНЗ) в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства. 9. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов. 10. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого та посадкового матеріалу плодоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог. 11. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної плодово-ягідної продукції та винограду відповідно до діючих вимог. 12. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче-баштаної продукції та грибів відповідно до діючих вимог. 13. Планувати економічно вигідне виробництво плодоовочевої продукції та винограду. 14. Організовувати результативні і безпечні умови роботи. 15. Вдосконалювати знання і навички за допомогою довідкової та нормативної літератури, відповідної документації для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Проектна група: 5 кандидатів наук. Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) доцент кафедри ПОВБХ, к.с.г.н. Алексеева О.М. має стаж науково-педагогічної роботи 37 років, видано: науково-методичні рекомендації, більше 80 наукових публікацій. Є керівником держбюджетної підпрограми НДІ АТЕ «Розробка

	інтенсивних технологій виробництва плодоовочевої продукції у відкритому та закритому ґрунті Південного Степу України»; №0116U002733 Член проектної групи к.с.г.н., доц. Нінова Г.В., має стаж науково-педагогічної роботи 25 років, є фахівцем з плодівництва та розсадництва, автор 40 наукових публікацій. Член проектної групи к.с.г.н., доц. Розова Л.В. має стаж науково-педагогічної роботи 27 років, є фахівцем з ентомології та захисту плодових насаджень, видано: один підручник, 10 науково-методичних рекомендацій, більше 50 наукових публікацій. Член проектної групи к.с.г.н., с.н.с. Толстолік Л.М. має стаж науково-педагогічної роботи 36 років, є фахівцем з селекції і насінництва, видано 4 монографії, більше 100 наукових публікацій. Член проектної групи к.с.г.н., доц. Герасько Т.В. має стаж науково-педагогічної роботи 11 років, є фахівцем з органічного садівництва, видано: 2 навчальних посібника, більше 30 наукових публікацій.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Користування мережею Інтернет безлімітне. Для спеціальної професійної підготовки фахівців функціонують навчальні лабораторії: «Лабораторія фізіології та біохімії сільськогосподарських культур», «Лабораторія моніторингу якості ґрунтів», «Навчальні хімічні лабораторії» «Лабораторія стандартизації та контролю якості с/г продукції», «Лабораторія з плодівництва та виноградарства», «Ботанічна лабораторія» та інші. Наявні дослідне поле та дослідна теплиця.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.tsatu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на навчально-інформаційному порталі ТДАТУ http://nip.tsatu.edu.ua Читальний зал забезпечений вільним доступом до мережі Інтернет.

	Методичний кабінет випускової кафедри ПОВБХ
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	В рамках двосторонніх договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус + на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом та закордонними навчальними закладами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми зі спеціальності «Садівництво та виноградарство»

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Екзамен
ОК 1.02	Філософія	4	Екзамен
ОК 1.03	Іноземна мова за фаховим спрямуванням (з основами латинської мови)	4	Диф. залік
ОК 1.04	Іноземна мова (за фаховим спрямуванням)	24	Диф. залік Екзамен
ОК 1.05	Історія та культура України	3	Диф. залік
ОК 1.06	Правознавство	3	Диф. залік
ОК 1.07	Психологія	3	Диф. залік
ОК 1.08	Вища математика (за фаховим спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 1.09	Ботаніка	8	Диф. залік Екзамен
ОК 1.10	Хімія	7	Екзамен
ОК 1.11	Вступ до фаху	4	Диф. залік
ОК 1.12	Фізика з основами біофізики	4	Екзамен
ОК 1.13	Генетика	4	Екзамен
ОК 1.14	Біохімія та фізіологія рослин	6	Диф. залік Екзамен
ОК 1.15	Охорона праці та безпека життєдіяльності	3	Екзамен
ОК 1.16	Агроекологія	4	Диф. залік
ОК 1.17	Сільськогосподарська меліорація	3	Диф. залік
ОК 1.18	Інформаційні технології	4	Диф. залік
ОК1.19	Основи наукових досліджень у плодоовочівництві і виноградарстві	3	Диф. залік
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 2.20	Програмування урожаю	4	Екзамен
ОК 2.21	Спеціальне плодівництво	7	Диф. залік Екзамен
ОК 2.22	Ґрунтознавство з основами геології	7	Екзамен
ОК 2.23	Розсадництво	5	Екзамен
ОК 2.24	Землеробство з основами гербології	8	Екзамен Диф. залік
ОК 2.25	Фітопатологія з основами с/г вірусології	4	Екзамен
ОК 2.26	Овочівництво	6	Диф. залік Екзамен
ОК 2.27	Виноградарство і ампелографія	9	Диф. залік

			Екзамен
ОК 2.28	Агрофармакологія	3	Диф. залік
ОК 2.29	Агрохімія	4	Екзамен
ОК 2.30	Ентомологія	3	Диф. залік
ОК 2.31	Загальне садівництво	6	Диф. залік Екзамен
ОК 2.32	Рослинництво	4	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		178	
2.1 Практична підготовка			
ОК 2.1.33	Виробнича практика	6	Диф. залік
Загальний обсяг практичних компонент:		6	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>(цикл професійної підготовки)</i>			
ВБ 1.01	Декоративне садівництво і квітникарство	3	Диф. залік
ВБ 1.02	Насіннезнавство	3	Диф. залік
ВБ 1.03	Стандартизація та управління якістю плодоовочевої продукції	4	Екзамен
ВБ 1.04	Технологія зберігання та первинна обробка плодоовочевої продукції (в т.ч. модуль - товарознавства плодів, овочів та винограду)	3	Екзамен
ВБ 1.05	Селекція та насінництво плодових та овочевих культур	4	Екзамен
ВБ 1.06	Агрометеорологія	5	Екзамен
ВБ 1.07	Сільськогосподарська мікробіологія	4	Екзамен
ВБ 1.08	Механізація с.-г. виробництва	5	Екзамен
ВБ 1.09	Органічне садівництво	4	Екзамен
ВБ 1.10	Помологія	3	Диф. залік
ВБ 1.11	Економіка, підприємництво і маркетинг	4	Екзамен
ВБ 1.12	Овочівництво закритого ґрунту	8	Диф. залік Екзамен
ВБ 1.13	Підготовка майстрів обрізників	3	Диф. залік
ВБ 1.14	Біологічний захист рослин	3	Диф. залік
ВБ 1.15	Техн-гія вирощування лікарських рослин	3	Диф. залік
ВБ 1.16	Проектування технологічних процесів в плодоовочівництві і виноградарстві	3	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		62	
Державна атестація		4	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми зі спеціальності «САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО»

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньо-професійної програми зі спеціальності «Садівництво та виноградарство» представлений у вигляді графа (рис. 2.1).

У даному графі застосовуються такі скорочення назв навчальних дисциплін:

Українська мова (за професійним спрямуванням)	УМ
Філософія	Філ
Іноземна мова за фаховим спрямуванням (з основами латинської мови)	ІМ
Іноземна мова (за фаховим спрямуванням)	ЛМ
Історія та культура України	ІКУ
Правознавство	Пр
Психологія	Псх
Вища математика (за фаховим спрямуванням)	ВМ
Ботаніка	Бт
Хімія	Х
Вступ до фаху	ВФ
Фізика з основами біофізики	ФОБ
Генетика	Г
Біохімія та фізіологія рослин	БФР
Охорона праці та безпека життєдіяльності	ОПБЖ
Агроєкологія	АЕ
Сільськогосподарська меліорація	СГМ
Інформаційні технології	ІТ
Основи наукових досліджень у плодоовочівництві і виноградарстві	ОНДПОВ
Програмування урожаю	ПУ
Спеціальне плідівництво	СП
Грунтознавство з основами геології	ГОГ
Розсадництво	Р
Землеробство з основами гербології	ЗОГ
Фітопатологія з основами с/г вірусології	ФОВ
Овочівництво	О
Виноградарство і ампелографія	ВіА
Агрофармакологія	АФ
Агрохімія	АХ
Ентомологія	Ен
Загальне плідівництво	ЗП
Рослинництво	Росл
Декоративне садівництво і квітникарство	ДСК
Насіннезнавство	НЗ
Стандартизація та управління якістю плодоовочевої продукції	СУЯПП
Технологія зберігання та первинна обробка плодоовочевої продукції	ТЗПОПП
Селекція та насінництво плодових та овочевих культур	СНПОК
Агрометеорологія	АМ
Сільськогосподарська мікробіологія	СГМБ
Механізація с.-г. виробництва	МСГВ
Органічне садівництво	ОС
Помологія	П
Економіка, підприємництво і маркетинг	ЕПМ
Овочівництво закритого ґрунту	ОЗГ
Підготовка майстрів обрізчиків	ПМО
Біологічний захист рослин	БЗР
Техн-гія вирощування лікарських рослин	ТВЛР
Проектування тех-гічних процесів в плодоовочівництві і виноградарстві	ПТППВ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньо-професійною програмою «Садівництво та виноградарство» першого (бакалаврського) рівня проводиться у формі комплексного державного кваліфікаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразку про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр зі садівництва та виноградарства.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

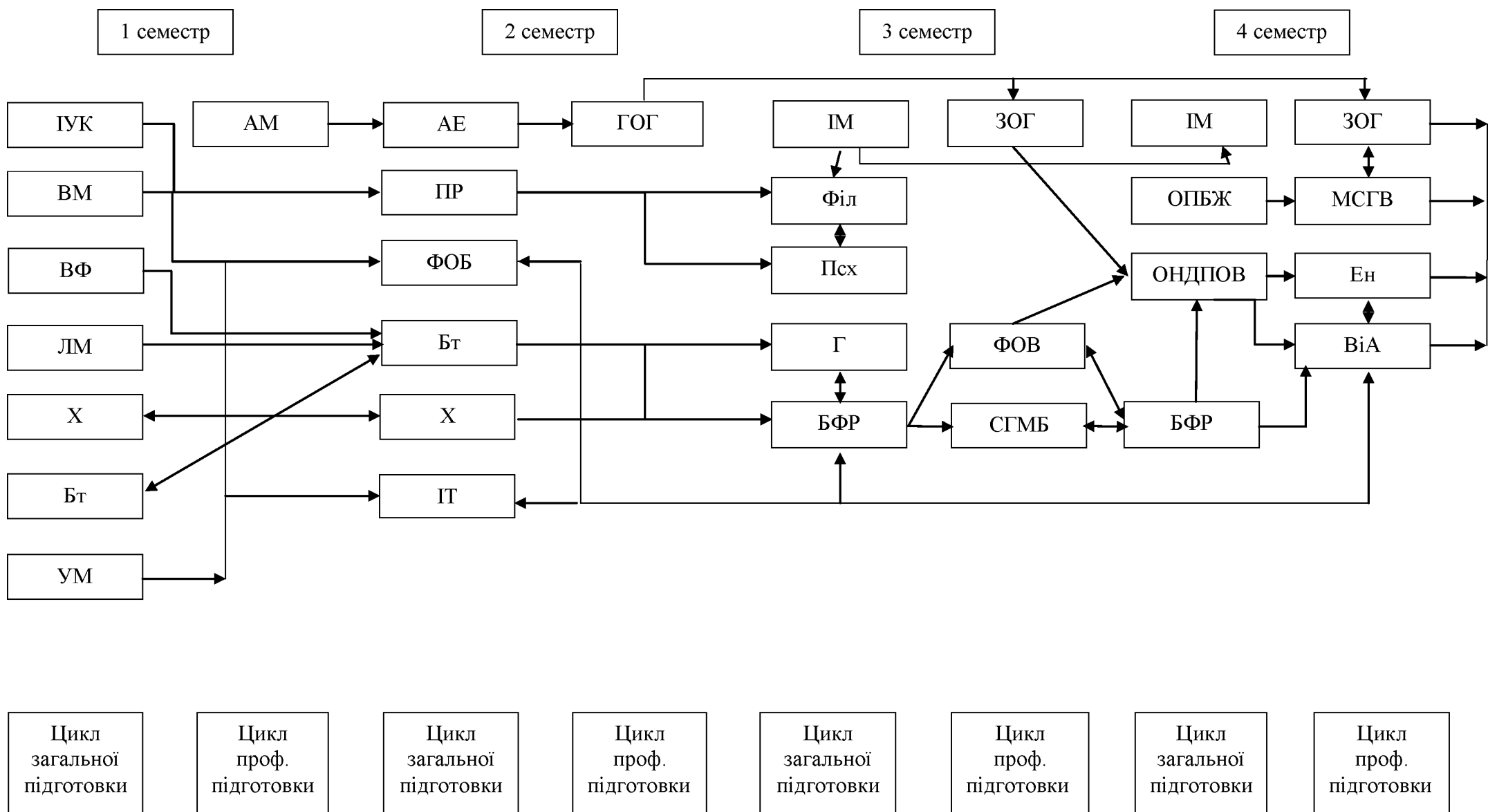

Рисунок 2.1 - Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Садівництво та виноградарство».

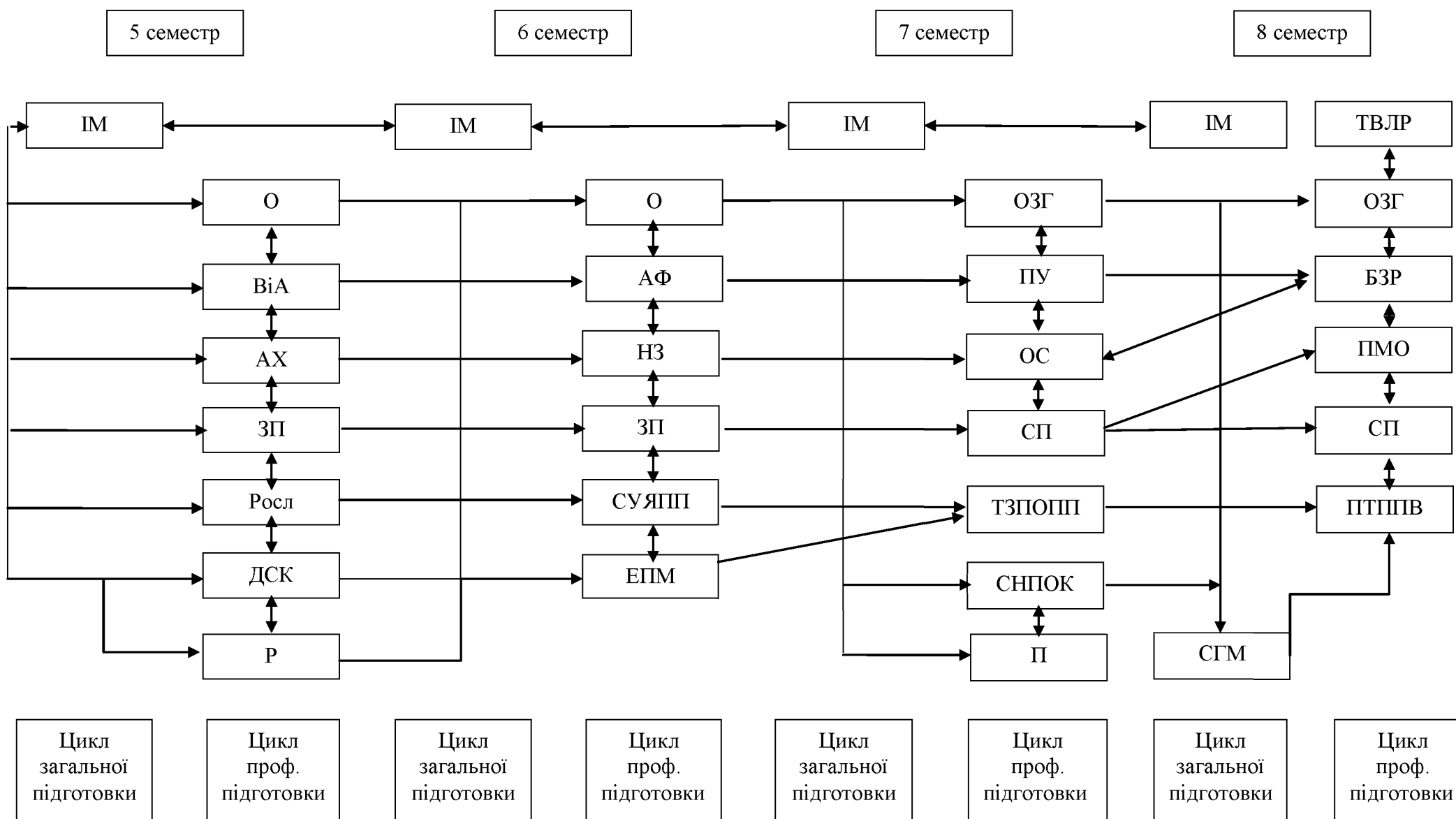

Рисунок 2.1 - Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Садівництво та виноградарство».

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «САДІВНИЦТВО ТА
ВИНОГРАДАРСТВО»**

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1			+	
2	+	+		
3	+	+	+	
4		+		+
5		+		+
6	+		+	
7	+			+
8				+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1	+			
2		+		
3	+	+		
4	+			
5		+		+
6		+		
7		+	+	
8	+			
9		+		+
10			+	+
11		+	+	
12		+		+
13	+	+		+

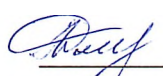
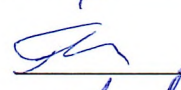
**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ «САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО»**

Програмні результати навчання	Компетентності																							
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності														
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1	+	+		+																				
2	+			+																				
3	+						+	+																
4	+	+																						
5	+		+																					
6	+																			+				
7	+		+																					
8	+				+									+										
9	+								+						+									
10	+										+													
11	+					+				+														
12	+										+	+	+											
13	+												+				+							
14													+				+							
15	+																	+						
16	+												+				+							
17																					+			
18	+								+							+			+					
19	+							+												+				
20	+							+												+				

**Керівник проектної групи
(гарант освітньої
програми):**

 кандидат сільськогосподарських наук,
доцент Алексеева Ольга Миколаївна

Проектна група:

 кандидат сільськогосподарських наук,
доцент Розова Лідія Володимирівна;
 кандидат сільськогосподарських наук,
доцент Нінова Галина Василівна;
 кандидат сільськогосподарських наук,
доцент Герасенко Тетяна Володимирівна;
 кандидат сільськогосподарських наук,
доцент Толстолік Людмила Миколаївна.